

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor.
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor.
negyedévre 1 korona.

Midavatás.

Egyszerre elhallgattak. Hallgat mindenki, hatóság és magánosok egyiránt. Pedig a vashid elkészült, ámde a márványtábla üresen áll, a hidavatásról nem beszél senki. Talán nem tudtak meg-egyezni a márványtábla szövegén? Sok az eszkimó és kevés, kicsiny a márványtábla! Hogy őszinte vallomást tegyünk, az ördög bánja a parádés ünnepeket. Egy-két nagybangu, csupa frázis vezérezkiket, dikciót és eleven minisztereket ha muszáj — hát szívesen nélkülözünk. Nem ezen fordul meg a dolog, hanem mi türes-tagadás, izgat bennünket a bizonytalanság.

Lesz-e hidavatás, avagy elmarad az egész költséges prádé? Erre szeretnénk mi nyílt és határozott választ. A laikusok azt kérdezhetik, hogy nem-e mindegy az nekünk, ha elmarad, avagy ha megtartják a hidparádét? Nem mindegy, mert ha biztosan tudnók azt, hogy elmarad, akkor, egy árva betűvel sem reklamálnók, dacára annak, hogy véleményünk szerint egy okosan és tapintatosan rendezett hidparádé nem lenne meddő befektetés. A hidparádé költségeit bőségesen rekompenzálná az idegen forgalom és a forgalomnak várható eredménye. Ne feledjük el, hogy a vashid fölépítése eddig nem hozott olyan gyümölcsöket a minőt a zentai iparos, kereskedő és gazdaközönség e korszakos alkotástól várt. A forgalom a gyatra komp-

uralom hosszú erája alatt alaposan elterelődött. A bánati forgalom nem akarja a régi nivóját elérni és nap nap után tapasztaljuk, hogy Bánát-felől csak olyan szorványosan jelentkeznek a közgazdasági élet eleven képviselői, mint az elmult komp-korszak alatt. Természetes tehát, hogy ennek az elmaradt forgalomnak helyreállítására minden okos befektetést üdvösnék kell tartanunk. Hogy miként, hogyan véljük mi összeállítani a hidavatás programját arról alább még beszélgetni fogunk, ám egyelőre izgat a kíváncsiság, hogy vajjon széna lesz-e avagyszalma?

Tegyük fel, hogy elmarad a hidparádé, akkor nem csinálunk semmit, megtakarítjuk a kiadásokat és következetesen maradunk önmagunkhoz — t. i. alszunk tovább; ámha — az ismert szokás szerint — az utolsó percben, csak úgy Hübele Balázs módjára rögtönzünk valami ócska vakparádét — a minőt a pénzpocskoláson kívül absolute semmi értelme sem lenne, akkor még sokkal inkább maradjunk az alvás mellett, a mi ha nem is jövedelmez, de legalább pénzünkbe sem kerül.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel ma már, elkésve, igen bajos volna valami elfogadható ünnepi programot egybeállítani. Véleményünk szerint, a mi hidavatásunknak fényesnek, országos nevezettségűnek kellett volna lennie. Pompás alkalmunk volt hozzá. Először maga az új, impozáns és országos jelentőségű vashid. Másodsor a Kossuth szobor és harmad-

szor az új főgimnázium. Ez éppen elég ahhoz, hogy meglegyen a jogcímünk az országos ünnepség rendezéséhez.

A Kossuth szobrot — egy kis számitás és jóindulattal, már régen felállíthatuk volna, de legkésőbb a hidavatásra díszíthette volna főterünket. A főgimnázium épülete — nagy küzdelmek után — végvalahára fölépült, de ünnepélyes felavatása elmaradt, pedig — úgy véljük — nagyon is ráférne a mi főgimnáziumunkra egy kis reklám — egy országos ünnepség keretében. Egy ilyen hatalmas, modernül berendezett középiskola az eddigi, évről évre apadó létszámnál kétszer annyi tanulót igényelhet.

A hidavatásra a mi iparosaink, kereskedőink és gazdaközönségünk egy csinos és tanulságos kiállítás rendezésével óriási szolgálatot tehettek volna önmaguknak és városunknak. A bánati közönség megismerhette volna a már-már elfeledett zentai ipari és gazdasági terményeket. Egyszóval, alkalom, ünneplési anyag olyan bőségesen kínálkozott, hogy talán soha többé. Mindez ma már — eső után köpenyeg. Átaludtuk az időt.

Valami kevés, az elveszett fejszének a nyele — még talán megmenthető volna. Több szem többet lát. Városunk agilis polgármesterét hívjuk fel arra, hogy Zenta város polgárságán ak intelligens és vezető eleméből hívjon össze — mielőbb — egy értekezletet, a mely értekezleten alaposan megkelene tárgyalni, hogy legyen e hidavató ünne-

Chicagóról. *)

— Itta: Vértesi Károly. — (2)

Mikor a nap hajlott lefelé, estende, lüktető élet közepette, a Madison Street-en és a vele határos kereszt utcákban szerettem sétálni, emteráiban a boldog élők nyüzsgő sokaságát nézni és a fényes bolti kirakatokat szemlélteni. Mélyen nyulnak be, magukba véve is egy egész boltot képeznek. Egy ilyen megvilágított kirakatban látok mintegy száz női kalapot géperővel forogni, kettő sem volt egyforma, díszítés dolgában. Behajlító, különböző színű structollal, több kalap volt felékesítve. Szép arcú női báb fejekre voltak a kalapok illesztve, árúk is rá volt jegyezve. Valamennyi kalapos fej körben forogván, látványosság számba ment, amint a tükrök megsokszorozták a tollas, pántikás kalapokat, a jellegzetes nőarcokat, kü önféle tartású fejeket.

Látva a női kalapokat, eszembe jut egy amerikai él. Mondja a férj a nőnek:

— Fizetésem ma tíz dollárral emelkedett, veszek ezért neked egy új kalapot.

— Szép ez tőled . . . mikor fog majd ismét emelkedni a fizetésed?

A női kalapokon és kalapok mellett fel-

*) Mutatvány az írónak „Körutazás Amerikában” című most megjelent illusztrált utalásából, mely szerkesztőnél Zomborban kapható.

tűnnek a pompás struc tollak; állandó divatu ékítmény. Londonban, az udvari ünnepélyeken a hölgyek kalapján három struc toll szokott lenni. Egész kereskedelem van itt is a fehér, fekete szárnytollakból, farktollakból. Félévenként fosztják meg a körülbelül 80 évig élő állatot a szép tollától, már a harmadik évben kezdik meg rajta a csupálást, mely bő jövedelmet hoz a mesterséges keltetőnek, tulajdonosainak, Amerikában úgy, mint Afrikában.

Máskor az ékszerészek ragyogó áruit nézem, az ékkövek, drága kövek és féldrágakövek csillogását szemlélem a nagy fényben. Az utcára is kitölt üvegszekrényekben drágaságok, arany fogak, hamis fogak ércből, más anyagból a természetesnél szebbek, szabályos fogmedorsorok, egyebek. Van mit nézni.

Amerikában nagy az ékszer fényűzés, gazdaságuk mellett csillogni is szeretnek. A drágaköveket összeszedik Európából, Afrikából. Ünnepeleken, opera előadások alkalmával, az ékszerdobozokból előszedve, millió és millió dollár értékű ékszer van a nőkön. Egyes gazdag családoknak az ékszerei több millió értéket képviselnek. A Vanderbilt család ékszereit négy millió dollárra becsülik. Olyan ékszerek, gyémántok is vándoroltak Európából Amerikába, melyek egykor Katalin orosz cárnőé, Maria Antoinette francia királynéé voltak. A világ leg-

szébb gyöngy gyűjteménye is amerikaié. Astor W. Williamé. Államkiadásokat lehetne fedezni az amerikai ékszerek és ékkövek árából, még a mi közös államadósságainkat is ki lehetne azok érték árával fizetni, pedig ezzel sok van mondva és mégis igaz.

Egy boltban, órás szorítja nagyitóját a szemöldöke alá.

Azért is szerettem a néhány kedves utcát felkeresni, mert élénk életet találtam ott szép leányok és kíváncsú asszonyok hullámozottak le-föl, meg-meg álltak egy kis pletykára. Egynémelyik amerikai jellegű arca gyönyörűség volt nézni. Élénkek és elevenek, a ragyogó szempárok, ékköveknél szebben fényltek. Míg a férfiek munkában görnyednek, szereznek, a nők költenek, drága ruhára, torkos-ágra. Tartják előjogukat attól az időtől, mikor Amerikában kevesebben voltak s nagy becsben álltak. Nevelésben az ifjuságnak is nagy szabadságot adnak, hogy úgy mondjam, jogokat. Elnéik, mikor a gyermekek az utcán tüzet raknak, a rendőr csak akkor avatkozik be, mikor veszélyessé kezd válni a kedvtelésük.

Betekintek a Washington Street-en az angol származású Marschall Fiedl és Co, rengeteg nagy áruházába s nézem az üzleti sürgést-forgást. Az üzlettulajdonos Amerika egyik leggazdagabb, Chicagó legvagyonosabb embere

pély és ha igen, — mikor és milyen programmal?

A kereskedelmi minisztertől avagy az összkormánytól nem várhatjuk mi a hivatás ünnepségének kezdeményezését. Nekünk kell azt kezdeményezni, mert a mi érdekünk, még pedig fontos, elsőrendő érdekünk, hogy megismertessük városunkat a kormány tagjaival és egy magas színvonalú ünnepség keretében kiérdemeljük — nagyon is értékes jóindulatukat.

HIREK.

Beiratások a zentai főgimnáziumba. A zentai áll. s. közs. főgimnáziumban, melynek szép új épülete és bütorzata most már teljesen készen van, a beiratások szeptember három első napján lesznek. A felvételi díj 6, a tandíj 54 korona s ez 3 részben fizethető. — Jó viseletű s jó előmenetelű szegény tanulók a tandíjfizetés alól részben, vagy egészben is felmenthetők; azonban a felmentettek száma nem lehet nagyobb a beírtak 20 százalékánál. A tanítás 8 órától 1-ig egyfolytában tartatik. Miután az új tiszai vashíd készen áll s a forgalomnak is át van adva, Zenta a Tiszán túlról is könnyen megközelíthető. Csókáról társas kocsin 40 fillérért szállítják az utast Zentára, Vidéki fiúk mérsékelt árban kaphatnak tisztességes ellátást. Zenta, 1908. július hó. Szűcs Lajos főgimn. igazgató.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól telt szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, gondos atya, testvér, após és sógor Nemes Tóth Károly 48-as honvéd és nyug. gazdatiszt, f. hó 22 én reggel 7 óra körül életének 76-ik és boldog házasságának 41 ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után visszaadta lelkét Teremtőjének. A feledhetlen halott földi maradványa f. évi július hó 23-án délután 5 órakor fog a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni s a felsővárosi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 23-án reggel 8 órakor fog a belvárosi Szt István templomban az egek Urának bemutatni. Zenta, 1908. július 22-én. Létedet felejthetetlen emléked pótolja közöttünk! — Áldás porai felett! Tóth Károlyné, szül. Radimecky Amália neje. Tóth Béla, Tóth Ferenc, Tóth Izabella Tóth Emilia. gyermekei.

Egy csendő tragédiája. E hó 22-ikén délelőtt szomorú tragédia játszódott le a Gyenesek során lévő korcsmahelyiségben. A korcsmában Galesik Tamás csendő mulatott, fenéki.

kiélvezvén 16 órai szabadságát. A milyen rohamosan fogyott a korcsmáros bora, olyan gyorsan elfogyott a csendő szabadság ideje is. Így történt azután, hogy a 16 óra elteltével a korcsmárosnak még mindég volt bora a mely körül mény arra ösztökélte a virágos kedvében lévő csendőt, hogy elfeledve csapot papot, — a szabadság idő lejártá után is még vígan legyenkedett a korcsmában Török András őrsvezető egy próba csendőrt küldött a magáról megfelekedezett csendőrért, figyelmeztetvén őt a kötelességmulasztás súlyos következményeire. Galesik Tamás azonban nem hallgatott a figyelmeztető szóra, hanem az őrsvezető üzenetére — állítólag hetykén, gorombán válaszolt. Ekkor az őrsvezető maga mellé vette a próbacsendőt és teljes fegyverzettel, hivatalos komolysággal jelent meg a korcsmában és szigorúan felszólította a csendőt, hogy azonnal hagyja ott a korcsmahelyiséget és menjen haza, hogy átvehesse a szolgálatot. A mulató csendő ekkor sem hederített felebbvalója parancsára, a mik után az őrsvezető szuronyt szegezett Galesik mellének és egyidejűleg megparancsolta a próba csendőnek, hogy vasalja meg a garázdálkodó és súlyos fegyelmi bünt elkövető csendőt. Galesik durván ellökte magától a próbacsendőt sőt mindkét kezével megragadta az őrsvezetőnek feléje irányított szuronyát. Török őrsvezető e végzetes pillanatban úgy hasba szurta Galesikot, hogy a szurony hegye teljesen áthatolt a szerencsétlen testén, aki e borzalmas szurás után pár pillanat alatt kilehelte lelkét. Török őrsvezető azonnal táviratilag jelentette a gyászos esetet felebbvalóinak és másnap reggel megérkezett egy főhadnagyhadbíró, hogy megvizsgálja, illetve kifürkésze a tragédia részleteit. A szomorú véget ért csendőt felboncolták és csütörtök délután temették el. A temetőben megjelent a hadbíró és az összes Zentán állomásozó csendőrség és nagy, többnyire asszonyokból álló helyi közönség.

Tanító választás. Az izr. iskolaszék e hó 30-ikán megtartandó ülésén fogja megválasztani — a Hirschfeld Ödön hosszabb szabadságotatása folytán szükségessé vált helyettes tanítót. Mondanunk sem kell, hogy pályázó akadt bőven és így komoly, derék munkát kell végeznie az iskolaszéknek, hogy a sok pályázó közül megtalálja a rátermett, — egész tanító embert.

Választmányi ülés. A Zentai Casinó választmánya 1908. júl. 26 án vasárnap d. u. 1 órakor az egyet helyiségében ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Előző ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Új tagok felvétele. 3. Folyó ügyek tárgyalása. 4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Érettségi vizsgálat. A javító érettségi vizsgálat f. é. szept. 9 én lesz a szegedi állami főgimnáziumban. Az erre utasított ifjaknak érettségi bizonyítványuk beküldése mellett augusztus 10-ig kell az állami főgimn. igazgatóságánál jelentkezni.

Versenyárgyalási hirdetés. Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a

városi 13 gyalog rendőr, 4 lovasrendőr, 8 városi udvaros, 1 kórházi udvaros és 4 erdőőr részére 1909. évre szükséges téli és nyári ruházat, továbbá 3 drb sárga-kék teveszőrből való kardbojt és 17 drb sárga teveszőrből való sipzsinór szállítása f. é. július hó 31-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében zárt és írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtésen kifog adatni. Az ajánlati minták kiállított szabályszerűen felbélyegzett és „Ajánlat a 14026 kig. 908. sz. versenyárgyalási hirdetésben kiírt szolgáló személyzet részére szükséges ruházat szállítására” feliratu lepecsételt borítékba helyezett ajánlatuk az árlejtés napját megelőző nap délután 4 óráig Zenta város tanácsához czimezve a tanács iktató hivatalhoz nyújtandók be és azok az árlejtés napján d. e. 9 órakor fognak a városi tanácsteremben a szóbeli árlejtés befejezte után fe bontatni s az eredmény ezen írásbeli ajánlatok figyelembevételével fog megállapítani. A szállítandó ruházat részletes jegyzéke s az ajánlati minta a gazdasági tanácsnoki hivatalban az árlejtés napjáig a hiv. órák alatt megtekinthetők. Kivánatra a jegyzék 50 fillér beküldése ellenében megküldetik. Ajánlattevők a kulai szövőgyárból való posztókra is kötelesek ajánlatot tenni és mintát csatolni. Ajánlattevők 110 kor. bánatpénzt tartoznak Zenta város leltáraként készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban letétbe helyezni s az ezt igazoló elismervényt a zárt írásbeli ajánlathoz becsatolni. A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek. Százalék engedmény vagy emelés iránti ajánlatok nemkülönben a szabálytalan, elkészt, távirati vagy utóajánlatok el nem fogadtnak. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. A feltételek és ajánlati minta a gazdasági tanácsosi hivatalban adatnak ki.

Vegykisérleti intézet Szabadkán. A földmívelésügyi miniszter Prokesch Imre szabadkai okl. vegyész vegykisérleti intézetét nyilvánossági joggal ruházta fel.

Virágzó ipar fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírnévnek örvendő, Nagykikindai és Zombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő cserepek, melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedveltségnek örvendenek. A cég újabbán Békéscsabán is hatalmas telepet létesít, mely számos munkáskéznek keresetet fog adni.

A vevő hitelképessége. Ha az eladó csak arra esetre kötelezte magát szállításra, ha a

többszörös millionos, aki magában Chicagó három millió korona évi adót fizet. Kezdte szegényen, mint farmer fia, nem mint urfi, hanem mint munkás kereskedő alkalmazott, segéd lett azután, kereskedő, másik kettővel társaságban, de előzékeny, barátságos modorával, értelmiségével fölibük nőtt és most mint Chicagó legnagyobb áruházának a tulajdonosa 7000-8000 segéddel dolgozik. Kinövése a tőkének, elnyomása sok szegénynek. Gombostűtől a kardig, szegtől a kocsig, cérnától az arany himzésig, finom női pénzerszénytől a hátszákig, vadászszéktől, borszéktől a legkényelmesebb karosszékiig, kutyanyakravalótól az arany nyakláncig, torna golyótól a földgömbig, lehúzószíjtól a gépkerékszíjig, olajkőtől a drágakőig, borotváló pamacsától a festők finom ecsetéig, habcsészétől a legfinomabb porcellán findzsákig, szemüvegtől a csillagvizsgáló távesővig, minden kapható, mondjuk inkább, hogy semmi sincs, ami nem volna megszerezhető ebben az amerikai aranyú üzletben. Konstantinápoly nagy bazárja is eltörpül mellette, szakadásig vannak az állványok. De nagy görög! mondaná a székely ember, erről a nagy-boltos emberről. Azóta hogy Marshall Field és társa üzletében voltam, meghalt, (1906) mindent itt hagyott, anélkül, hogy tudta volna mennyi követelése van.

Más is történt azóta, sülyed a nagy áruház, ablakai töredeznek. Chicagóban állandóan lejjebb szállnak a felhőkarcolók és a magas járatu va-

suti oszlopai, repedések mutatkoznak a nagy palotákon, szóval, veszély fenyegeti a várost. A 30 lábnyi mélyen furt Illinois alagutnak tulajdonitják ezt és a földréteg iszapos voltának. A város föltöltésére rátérek.

A sok közül, nehéz kiválogatni, Chicagóban mit nézzünk meg. Az ügyelgés az utcán sok időt vesz el, de ennek is meg kell lenni, járnunk a város rengetegben, hogy teljes fogalmat szerezzünk magunknak a forgalmáról, sürgölődő népségének a karakteréről, életmódjáról, mert a sok dolog mellett, is, sokan vannak akik dolog nélkül vannak, járnak-kelnek, megtöltik az utcákat, mozgalmas az élet a nap minden szakában.

Ha nagy is a város, rendesen huzódó utcáiban elég jól tájékozhatjuk magunkat, mondjuk addig, míg el nem tévedünk s a nagy házak között, — melyek elvesznek minden kilátást, — összezavarodunk, azt sem tudjuk, merre van le, vagy föl. Egy közeli kocsi kalauzával vitakoztam is egyszer, neki volt igaza, mert éppen ellenkező irányban indultam kitűzött célomhoz. Udvarias volt, külön jegyet adott másik kocsi, helyes irányban. Idegennel szemben, ismétlem, előzékenyek az amerikaiak, az utcán úgy, mint az iteni szobros és oszloposarnokos Palmer palotaszállóban. Hasznunkra van ez, különösen ebben a modern Babelben, a tipikus amerikai város Chicagóban. Bábéli, sőt annál nagyobb nyelvzavarról beszélhetünk, mert Chicagóban

mintegy 40 nyelven beszélnek a mindenholban bevándorolt emberek 20 nyelven papolnak a papok és 10 nyelven jelennek meg az újságok 600 lapon fölül vannak már az üzleti sajtóban de az irodalommal és művészettel foglalkozni kevésbé érnek rá.

Németet találunk uton-utfélen, vannak a nagy nemzet fiaiból mintegy 200.000-en. A lengyelek is felvitték a számukat 100.000-re, a cseheknek alig hiányzik ebből a számból 10.000, szóval Chicagóban sokkal több az idegen, mint az idevaló amerikai ember, mert a skandiuv népekből is van itt annyi mint az angol fajból, közel 200.000. A szinesek 30.000-en vannak a városban. Kozmopolitai összevisszaság, fehér, fekete, vörös, sárga arcszínű. Tömkelegben mozognak a sok és sokféle ember között. Itt kezdődik a nyugat, nagy a néphullámzás.

Lehet mondani, hogy nyüzsögnek, forognak Chicagó utcáin a mindenütt dolgozó emberek, heterogén elemek, ki kocsin, ki gyalog, a megélhetésért küzd és harcol. Hangya szorgalommal dolgoznak a gyárakban. Bolt mellett bolt az utcákban, éktelen kocsiözeje, csupa kereskedés, árunk nagy esomagokban ki-behordása, gabona szállítás a termékeny egész Illinois államról, mely bőven, messze, Angolországba, Európa több államába ontja áldását.

(Folytatjuk)

vevő hitelképességéről meggyőződik és utóbb kiderül egy oly tényállás, mely szerint a vevőt hitelképességének nem tarthatta: az átadásban való késedelem esetére kötelezett kötbért — a Kuria 938/906. sz. alatt hozott ítélete szerint — megfizetni nem tartozik. Egy másik esetben 466/906. sz. alatt a Kuria kimondta, hogy hitelben való eladásoknál az eladónak a vevő hitelképessége iránt előzetesen, nem pedig az ügylet megkötése után kell tájékozódnia, tehát a vevő vagyoni helyzetéről utóbb nyert kedvezőtlen értesítés őt a teljesítés megtagadására fel nem jogosítja.

Keeskemény Károly jóhírnévű zenebíró elvállal mindenféle hangszerben alapos zeneoktatást és ugyancsak ő nagy szakértelemmel és olcsó díjért eszközli a zongorák hangolását. E törekvő derék zenészt (akik Zentán Szabadkai utca Goldstein Benő-féle ház) ajánljuk az intelligens szülők figyelmébe.

Hirdetmény. Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a városházához gimnáziumhoz és elemi iskolákhoz szükséges fűtők és fűtők a gazdasági tanácsos hivatalos helyiségében folyó évi július hó 26-án délelőtti 9 órakor fognak fogadtatni, miről vállalkozni szándékozik értesítettnek.

Leánynevelő internátus és polgári leányiskola Zentán. Endrei Sománé (volt városi mérnök neje) kitűnő hírű zentai leánynevelő intézetében a szeptember hó elsején kezdődő tanévben a polgári leányiskolai növendékek Kaszás Róza polg. isk. tanárno vezetése mellett fognak alapos oktatásban részesülni. Az első évről meglepően szép eredménye után, az intézet jövője biztosítva van. Az intézetben eddig működő főgimnáziumi tanárok a folyó tanévben is tanítanak és a rendszeres tanfolyamokon kívül a francia és német nyelv alapos elsajátítására kiválóan nagy gondot fordít az igazgatóság. A továbbképző tanfolyamon polgári iskolát végzett növendékek az általános műveltség megszerzéséhez szükséges ismereteket — főgimnáziumi és polgári iskolai tantervek előadásából tanulják. A bentlakó növendékek daczára az általános drágaságnak mérsékelt díjazásért családias, szeretetteljes bánásmód, vallás-erkölcsi nevelésben és kitűnő ellátásban részesülnek. Az internátus gyönyörű stílusban fölépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve. Tágas udvar, pompás kert, tennispálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szempontból is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. A folyó tanévben az intézet minden valószínűség szerint elnyeri majd a polgári leányiskolára vonatkozó nyilvánossági jogot, a mely körülmény a szülőknek — az intézettel szemben tanúsított rokonszenvét csak fokozni fogja. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat minden szülő, aki leánygyermeké jövőjét, illetve szellemi és testi kiképzését csekélyebb anyagi áldozattal biztosítani óhajtja — forduljon mielőbb és bizalommal Endrei Sománé leánynevelő intézetéhez Zentán, mert pedagógiai szempontokból csakis korlátozott számban és csak jobb családból való növendékeket vesz fel az igazgatóság.

A «Zenélő Magyarország» közismert zenemű folyóirat ép most megjelent 362-ik füzetét újra a legjobb s kedvelt zongorajánldonságokat közli, mint I. Illéssy Gyula, kedvelt dalszerzőnek két hangulatos magyar nótáját: 1. Hej mikor még kedves rózsám szeretted! 2. Kancsót a kezembe... borsdal. II. Heidlberg Albert, bájos «Gavotta»-ját zongorára. III. Komáromy Ödön hazafias „Dobó induló”-ját, magyar dal-

szöveggel. Elismert tény, hogy annyi zeneművet, a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló újdonságait, csak 6-8 koronáért szerezhetni meg külön kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt, 6 korona féllel előfizetésért 12 ily gazdag tartalmú füzetet, s egy 50 zeneoldallal terjedelmű albumot — egész évi 12 korona előfizetésért pedig, a Husvéti és Karácsonyi zenealbumokat is, teljesen ingyen adja előfizetőinek. Előfizetések az e számmal meginduló 1908. évi 2. ik július decembri félfévre, a «Zenélő Magyarország» (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest VIII. József körút 22. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Laptulajdonos: **Kabos Armin**

Uj rózsaburgonya

nagyok, 5 forint métermázsája. Ajánlja szállítás nélkül, utánvétellel **Reiter Izidor** Temesvár Józsefváros Zsákoknak 15 kr. darabja. Méterenkint 1 kor. előleg kéretik.

Szabadkézből eladom vagy bérbeadom

a Zentán az alsóvárosi templom közelében levő Keeskes féle 851 sz. házat kerttel és 3 lánc zentai jó minőségű földtel a legkedvezőbb fizetési feltételekkel tehermentesen, esetleg olcsó és elégséges jelzálogkölességgel terhelve. Bővebbet a tulajdonosnál:

Dr Löbl Nándor

magyarkezelt ügyvédnél.

Steckenpferd liliomtej szappan legenyhebb szappan a bőr részére mindenütt kapható.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreműt!
Megtakarít fáradságot és vesződséget!
Kíméli ennélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

Van szerencsém a nagyrődemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Pártos Sándor úr adai-utcai fatelepét

vétel után átvettem és azt az eddigi

TELEPEN TOVÁBB FOGOM VEZETNI.

Érzeteimben mindennemű

épület és bognár fát, valamint építési és tüzelő anyagokat, nevezetesen cement, mész, faszén, coaksz (pirszén) porosz szén és tüzfát

állandóan és nagy mennyiségben raktáron

fogok tartani és legfőbb törekvésem lenni

mélyen tisztelt vendőimnek bizalmát pontos

és lelkiismeretes kiszolgálással

mindenkor kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

FLESCH MÁRTON.

fakerekeskedő

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864 — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

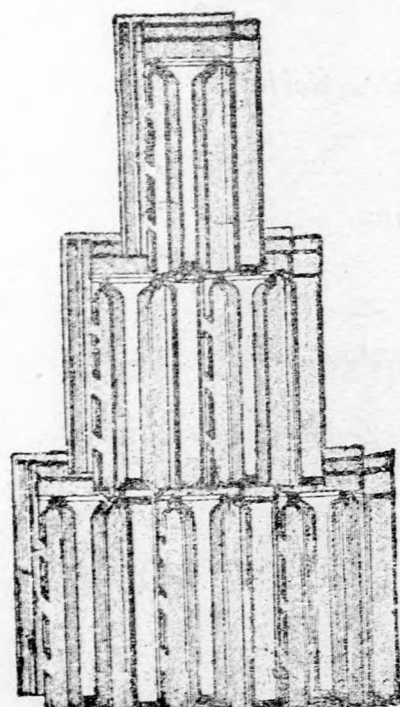
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

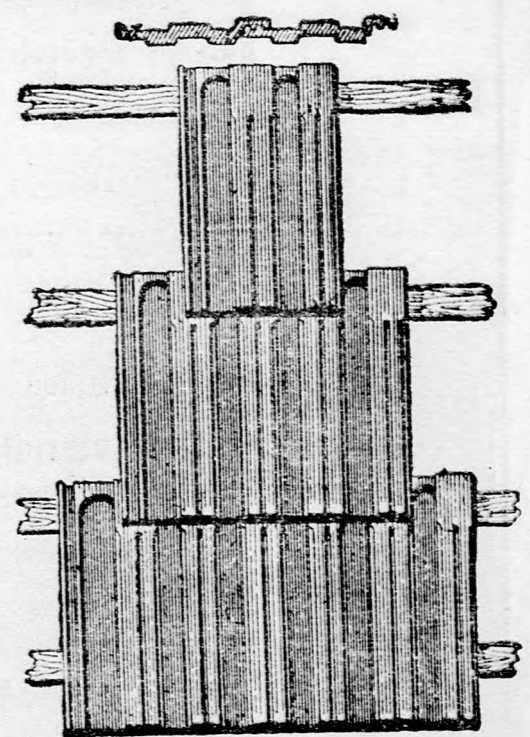
Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági
átfedő cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztons. préselt átfedő cserep 253.

Uj mezőgazdasági gépraktár!

Hirschl Hermannál Zentán (Szénatér)
Eötvös utca 510. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű gazdaközöniséget, hogy több elsőrangú gyárból *legjobb gyártmányu*, mindennemű gazdasági gépeket, dus választékban szereztem be és *nagy készletet tartok raktáron*, miáltal módomban áll azokat legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett elárusítani. A gépek minőségéért és jó üzemképességükért kezességet vállalok és szállítok *több évi törlesztésre*. Járgányokat, szecsakavágókat, darálókat, vetgépeket, aratógépeket, fűkaszalógépeket, szénagyűjtőket, ekéket, morzsolókat, rostákat, mázsákat, ponyvákat és a Magy. kir. állóvasutak gépjárából cséplőgépgarnitúrákat, motorokat, gőzekéket és malomberendezéseket.

A nálam vásárolt gépeket, állandóan alkalmazott szakembereim által *díjmentesen szereltem fel*, és üzemképes állapotban, felelősség mellett adom át tisztelt vevőimnek.

Felkérem az érdeklődőket szíveskedjenek saját érdeklükben mintaszerűen berendezett raktáraitam megtekintésre méltatni.

Műszaki vezető: Tisztelettel:

Sétáló Lajos okl. gépész. Hirschl Herman Zentán.
Gépszerelő: (Szénatér.)

Haász Béla okl. gépész.

Gazdasági gépraktárak: Zentán: Eötvös utca 510 sz. saját házámban, Szt. Anna utca 556 sz. saját házámban, Szt. Anna utca Deutsch Rumi féle nagyraktárban, Tiszaszentmiklóson 229 és 230 sz. saját házámban.

 Egyedül valódi **THIERRY BAMZSAMA** csak

a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2, vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges, utazó családi tég 5 koronára. Csomagolás ingyen

Thiery centifolium kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek gyomorrhaj, gyomorégés, györes, hőközés, mellháj, belső gyulladás, kőszvény, tagszagatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindennemű sérülés sibi. ellen. — Igy tessék címezni:

Védőangyal gyógyszerár

Thierry A. Pregrada köhltsch mellett.
Raktár Budapest: Török József gyógyszerész. Egger J. és Egger Leó dr. és Vértesi L. Lugos.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vastartósított, szén-savdus rendkívül üdítő asztali viz.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomódra használva, vese- és hólyagbajoknál a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és lóvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlitnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szőlőakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-csépők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczál-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

MIŰ IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szén-savas vizek királya:

a mohai ÁGNES-torrás

milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a

gyomorégést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjeszt, használata valódi áldás a gyomorbajosoknak.

Mint természetes szén-savdus ásványvíz, föltétlenül liszta, kellemes és olcsó savanyvíz: dus szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kéthy

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás** vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél.

Főraktár: **STOLCZ DEZSŐ** urnál.